

2020 / Vol:6, Issue:31 / pp.1523-1534

RESEARCH ARTICLE

Arrival Date : 07.08.2020

Published Date : 19.10.2020

Doi Number : <http://dx.doi.org/10.31589/JOSHAS.388>

Reference : Bayar, A. & Bolat, H. (2020). "Sınıf Öğretmenlerinin Veli İlgisizliği İle İlgili Görüşleri", Journal Of Social, Humanities and Administrative Sciences, 6(31):1523-1534

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN VELİ İLGİSİZLİĞİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

Classroom Teachers ' Views On Parent Apathy

Doç. Dr. Adem BAYAR

Amasya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Amasya/TÜRKİYE

ORCID ID : <https://orcid.org/0000-0002-8693-9523>

Hüseyin BOLAT

Amasya Üniversitesi, SBE Yüksek Lisans Öğrencisi, Amasya/TÜRKİYE

ORCID ID : <https://orcid.org/0000-0001-5109-7808>

ÖZET

Bu araştırmanın amacı sınıf öğretmenlerinin veli ilgisizliği ile ilgili görüşlerini derinlemesine incelemek ve velilerin ilgisini artırmaya yönelik çözüm önerileri ortaya koymaktır. Çalışmada nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde olgubilim deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Kahramanmaraş iline bağlı Pazarcık ilçesinde veli ilgisinin az olduğu okullarda görev yapan, amaçlı örneklem yöntemlerinden kritik durum örnekleme tekniğiyle belirlenen 12 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından hazırlanan 6 maddelik açık uçlu sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formuyla toplanmıştır. Görüşme sorularının geliştirilmesinde uzman görüşü alınmıştır. Elde edilen verilere göre katılımcılar veli ilgisizliğinin nedenlerini; maddi problemler, iş yoğunluğu, kalabalık aile yapısı, eğitim seviyesi, umursamazlık ve parçalanmış aile yapısı şeklinde sıralamışlardır. Katılımcılar, veli ilgisini artırmaya yönelik ise, eğitici toplantılar yapmak, çocuk sayısının fazla olmaması, ev ziyaretlerinde bulunmak, iletişim, kurslar, hediyeler ve ülke çapında yönlendirici projeler şeklinde çözüm önerilerinde bulunmuşlardır. Araştırma sonunda, velilere okulu sevdirecek aktiviteler yapmak, velinin ilgisizliğinin kaynağını bulmak ve ortadan kaldırmak, velilere yönelik kültürel faaliyetler yapmak gibi birtakım çözüm önerilerine yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: sınıf öğretmeni, veli, ilgisizlik

ABSTRACT

The purpose of this research is to explore the opinions of classroom teachers about parent apathy in-depth and to offer solutions to increase the interest of parents. In the research, the phenomenological design has been used within the framework of the qualitative research approach. The study group of the research consists of 12 classroom teachers who work in schools with little parental interest in Pazarcık district of Kahramanmaraş province. They have been determined by the critical situation sampling technique, one of the purposeful sampling methods. The data of the study has been collected using a semi-structured interview form consisting of 6-item open-ended questions prepared by the researchers. Expert opinion has been obtained in the development of the interview questions. According to the data obtained, the participants list the reasons for parent apathy as following; financial problems, workload, crowded family structure, education level, carelessness, and fragmented family structure. The participants have offered some solutions to increase the interest of parents. They are organizing educational meetings, having a low number of children, making home visits, communication, courses, gifts, and directing projects throughout the country. At the end of the research, the researchers have some solution suggestions such as doing activities that will make parents love the school, finding and eliminating the source of parents' indifference, and doing cultural activities for parents.

Keywords: Classroom teacher, parent, apathy

1. GİRİŞ

Okul-aile işbirliği ve çocukların başarısında ailenin önemine ilişkin gerek yazılı gerekse görsel medyada hem ulusal hem uluslararası birçok haber yapılmaktadır. Örneğin; İstanbul Ataşehir’de 8.sınıftaki 128 öğrencinin 120 sorudan oluşan merkezi ortak sınav sonuçları incelendiğinde, 8 öğrencinin bütün soruları doğru yaptığı; 10 öğrencinin 119; 8 öğrencinin 118; 5 öğrencinin 117; 4 öğrencinin 116 ve 2 öğrencinin 115 net yaptığı görülmüştür. Bu başarının nedenleri araştırıldığında, ilgili okulun müdürü ve öğretmenleri veli ilgisinin öğrencilerin başarısında çok büyük bir katkısı olduğunu belirtmişlerdir (www.memurlar.net). Ayrıca uzman psikologlar anne babaların çocuğun eğitim hayatındaki en önemli yönlendiriciler olduğunu söylemişlerdir (www.hurriyet.com.tr).

2003 yılından bu yana, Türkiye’nin PISA (Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı) karnesi incelendiğinde okuma, matematik ve fen bilimleri alanında OECD (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü) ortalamasının altında kaldığı görülmektedir (<https://www.oecd.org>).

Milli Eğitim Bakanlığı’nca, PISA ve TIMSS (Uluslararası Matematik ve Fen Eğilimleri Araştırması) gibi öğrencilerin akademik becerileriyle ilişkili öğrenci, öğretmen ve okul özelliklerinin belirlenmesi amacıyla Türkiye genelinde binlerce 4. ve 8. sınıf öğrencisine yönelik yapılan Akademik Becerilerin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi (ABİDE) eğitim araştırmasının 2019 yılındaki veri analizleri incelendiğinde öğrenci başarısını etkileyen faktörler içerisinde veli ilgisinin önemli bir yere sahip olduğu anlaşılmıştır. Araştırmaya göre başarılı olan öğrencilerin aileleri tarafından daha fazla ilgilenildiği tespit edilmiştir (<http://odsgm.meb.gov.tr>). Nitelikli insan gücüne sahip olmada kuşkusuz eğitim şarttır (Üstün, 2006; Üstün, 2014) ve öğrencilerin akademik başarılarında ailenin önemi yadsınmaz bir öneme sahiptir. Türkiye’nin 2023 vizyon belgesindeki 4 temel unsurdan bir tanesi de ebeveynlerdir (<https://www.gmka.gov.tr/>).

2023 vizyonunun başarılı olabilmesi için ailelerin, öğrencilerin eğitim ve başarısı için, onlarla daha fazla ilgilenmeleri kaçınılmaz olmuştur. Bu konuya ilişkin bir çalışmanın yapılması, eğitim camiasının yıllardır kanayan yaralarından bir tanesine parmak basması açısından önemlidir.

2. LİTERATÜR TARAMASI

Bu literatür taramasında sırası ile “veli ilgisizliği ile öğrencilerin akademik başarıları arasındaki ilişki”, “veli ilgisizliğinin nedenleri” ve “velilerin ilgililiğini arttırmak için yapılması gerekenler” başlıklarına yer verilmiştir.

2.1. Veli ilgisizliği ile Öğrenci Başarısı Arasındaki İlişki

Genel anlamda veli; bir çocuğu koruyan, işlerine bakan ve her türlü davranışından sorumlu kimse, şeklinde tanımlanmaktadır(www.sozluk.gov.tr). Dolayısıyla anne ve babalar çocuklarından birinci derecede sorumlu olup onları korumak, yetiştirmek ve ilgilenmekle yükümlüdürler. Onlarla ilgilenmek sadece fizyolojik ihtiyaçlarını karşılamak anlamına gelmemektedir. Çocuğun eğitilmesi, onun geleceği açısından çok önemlidir. Nitekim ilgili literatür incelendiğinde yapılan araştırmalar sonucunda elde edilen bulgular veli ilgisinin çocuğun eğitimindeki yerini gözler önüne sermektedir. Buna göre, anne ve baba ilgisiyle büyüyen, eksikleri onlar tarafından giderilen ve başarılı olmaları desteklenen çocukların akademik başarıları yükselmektedir. Çünkü çevresel etmenler başarıyı etkilemektedir. Bir çocuğun beyin gelişiminin %80’i 3 yaşına kadar tamamlanır. Bu yüzden özellikle 0-3 yaş arasında ve daha sonrasında anne ve babanın ilgisinin çocuğun eğitimi üzerinde hayati önemi vardır(Suskınd, 2019). Çocuğun yeteneklerini tam olarak sergilemesi için ebeveynleri tarafından yüreklendirilip güdülenmesi çocukların başarılı olması açısından çok önemlidir(Alkan, 2018). Veliler çocukların akademik kariyerleri ve gelişimlerini etkileyen en önemli unsurlardandır. Hem velilerin hem de okulun çocuğun başarısı ve gelişiminde ayrı ayrı etkisi olmakla birlikte veli ve okulun etkileşimi de çocuğun gelişimine katkı sağlamaktadır (Ertem & Gökalp, 2020). Küçük yaşlardan itibaren ailesi tarafından ilgi gören, dinlenen, kitap okunan, sayılar, harfler, renkler vb. öğretilmeye çalışılan çocuklar büyüdükleri zaman akademik olarak daha başarılı olmaktadırlar (Axford, Berry,

Lloyd, Moore, Rogers, Hurst & Minton, 2019). Çocuğunun eğitimine, okula ve öğretmenlere ilgi gösteren velilerin öğrencilerinin akademik başarı düzeyleri artış göstermektedir (Şengönül, 2019). Benzer bir araştırmada, ebeveynler çocuklarının eğitim sürecine ilgi gösterip katılım sağladıklarında, çocuklarına sevgi gösterdiklerinde öğrencinin eğitim performansı yükselmektedir, sonucuna ulaşılmıştır (Jaiswal & Choudhuri, 2017). Brooks'un (2009) araştırmasına göre ise öğrencilerin başarısını etkileyen faktörler;

- 1) Velilerin katılımlarının ne kadar önemli olduğunun farkına varmaları,
- 2) Öğretmenle iyi iletişim kurma,
- 3) Veli-öğretmen ilişkisini artırıcı programlara katılım,
- 4) Maddi yetersizliğin getirdiği stres,
- 5) Velilerin ev-okul ilişkisinin farkına varmaları ve
- 6) Başarı ve ailenin ilgisi arasındaki ilişkiyi anlamalarıdır.

Eğitimde rolü ve sorumluluğu olan üç grup (Veliler, öğrenciler ve öğretmenler) da öğrencilerin başarısız olmasının ilk nedeni olarak veli ilgisizliğini göstermişlerdir (Altun, 2009). Dam (2008) yapmış olduğu araştırmada velilerin okula karşı ilgisizliklerinin öğrencinin başarısız olmasına neden olan etmenlerden biri olduğunu belirtmiştir. Her ne kadar öğretmenin ve okulun, çocukların eğitimindeki rolü tartışılmayacak derecede önemli olsa da, Erdoğan (2007) araştırmasında ebeveynlerin çocuğun başarısı üzerindeki etkisinin öğretmenlerinkinden daha fazla olduğu sonucuna ulaşmıştır.

2.2. Veli İlgisizliğinin Nedenleri

Velilerin ilgisiz olmasının birçok nedeni vardır. Bu nedenlerin ne olduğu bilindiği takdirde, velilerin ilgisini artırmak için çözüm yolları bulmak daha kolay olacaktır. Babaoğlu, Çelik ve Nalbant'ın (2018) yaptığı araştırmada, veli ilgisizliğinin nedenlerini velilerin eğitimi gereksiz görmeleri, aile içi huzursuzluklar, maddi yetersizlik ve eğitimsizlik olduğunu belirtmişlerdir.

Ailenin eğitimsizliği, çocukla ilgilenmemesi, öğrencinin sağlıklı beslenememesi başarısızlığa sebep olmaktadır. 1990 yılı ve sonrasında konuyla ilgili yapılmış çalışmalarda (Aslan, 1994; Aslanargun, Avcı, Avcu, Dönmez, İpek ve Nair, 2004; Başaran ve Koç, 2001; Bilgin, 1990; Doğan, 1995; Oğan, 2000; Saraçoğlu, 2002), velilerin okula karşı ilgisizliklerinin sebepleri:

- 1) Olumsuz öğretmen tavrı,
- 2) Başarısızlık,
- 3) Neticeye ulaşamama,
- 4) Velilerden maddi destek istenmesi,
- 5) Velinin öğrencilik yıllarını hatırlaması,
- 6) Veliye okulda sürekli nasihat verme,
- 7) Okulların resmi tavrı,
- 8) İletişimsizlik,
- 9) Ekonomik yetersizlik,
- 10) Toplantıların önemsiz görülmesi,
- 11) Okul-Aile birliğinin yetersiz görülmesi,
- 12) Veliler için kısıtlı zaman ayrılması,

- 13) Okulun faydalarının farkına varılmaması,
- 14) İş yoğunluğu,
- 15) Ev- okul arası mesafe,
- 16) Yapılan toplantıların kalabalık ortamlarda olması,
- 17) Veliye karşı takınılan otoriter tavır ve
- 18) Yetersiz eğitim seviyesi, şeklinde sıralanmaktadır.

2.3. Veli İlgisini Arttırıcı Yöntemler

Ebeveynlerin çocuğun eğitimine ilgi göstermesi onların geleceğine yatırım yapmaktır (Klein & Ballantine, 1999). Veliler çocuklarının eğitimi için onlara evde ilgi gösterdikleri kadar okulla da iletişim halinde olmaları gerekmektedir. Ebeveynlerin okula ilgisini artırmanın anahtarı ise sınıf öğretmenleridir. Sınıf öğretmenleri bir çocuğun eğitiminde rol alan bütün bireylerle işbirliği yapmalıdır (Flynn, 2007). Bu bireylerin başında ise veliler gelmektedir. Veli ilgililiğini arttırmak için sıradan veli toplantılarından ziyade daha bilime dayalı ve işe yarar uygulamaları içeren toplantılar yapılmalıdır (Dam, 2008). Kunt ve Porsuk (2010) yaptığı araştırmada velinin okula ilgisini arttırmak için; okulların veliden para istememesi, velilere uygun seminerlerin düzenlenmesi ve öğretmenlerin velileri daha yakından tanımları için onları evlerinde ziyaret etmeleri gerektiğini belirtmişlerdir. Bütün bunlar okulun aileyle iletişimini işaret etmektedir. Okulun aileyle iletişiminin iyi olması ve buna bağlı olarak velilerin ilgisinin artırılmasına yönelik okul yönetimi ve öğretmenlerin atması gereken adımları Aslanargun (2007) araştırmasında;

- 1) Veliler arasında ayırım yapmamak,
- 2) Velilerden para istememeye özen göstermek ve onların meslek ve yeteneklerine göre okula fayda sağlayacağını dikkate almak,
- 3) Okulun yalnızca öğrencileri eğitmek için olmadığını, aileler içinde eğitim yuvası olduğunu unutmamak ve bu çerçevede çalışmalar yapmak,
- 4) Ailelere otoriter davranışlarda bulunulup, nasihat vermekten ziyade öğrenci gelişimiyle ilgili daha yapıcı tavırlarla işbirliğine gitmek,
- 5) Toplantıları daha geniş ve kalabalık olmayan ortamlarda yapmak,
- 6) Toplantı içeriklerinin zenginleştirmek,
- 7) Okula yönelik önyargıları kırmak için toplantılarla ilgili rehberlik servisinden ve uzman eğitimcilerden görüşler almak,
- 8) Sadece başarılı öğrenci velileriyle değil, başarısız öğrenci velileriyle de çocuğunun başarısız olacağı inancını kırmak adına iletişimde bulunmak, ailelerin umutsuzluğa düşmelerini engellemeye çalışmak,
- 9) Aşırı resmiyetten kaçınmak, okula gelen velilerin kendilerini rahat ve değerli hissetmelerini sağlamak,
- 10) Toplantıda konuşulacak maddeleri velilere önceden bildirmek,
- 11) Toplantılarda alınan kararların takibini yapmak ve veliyi bilgilendirmek ve
- 12) Velinin okula karşı iletişimi ve ilgisini arttırmak için planlı, sabırlı ve fedakâr olmak şeklinde sıralamıştır.

Veli ilgisini artırmanın yöntemlerinden birisi de öğretmenlerin ev ziyaretlerinde bulunmasıdır. Evde ziyaret edilen veli kendisini daha değerli hissetmekte; okula ve çocuğun eğitimine ilgisi artmaktadır.

Dolayısıyla ziyaret sonrasında çocukların devamsızlıkları azalmakta, okuma becerileri ve başarıları artmaktadır (Sheldon & Jung 2015).

Araştırmanın Amacı ve Araştırma Soruları

Bu araştırmanın amacı sınıf öğretmenlerinin veli ilgisizliği ile ilgili görüşlerini derinlemesine incelemek ve velilerin ilgisini artırmaya yönelik çözüm önerileri ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aranmıştır:

- 1- Veli ilgisizliğinin tanımı nedir?
- 2- Veli ilgisizliğinin nedenleri nelerdir?
- 3- Veli ilgisizliğinin azaltılması için neler yapılmalıdır?

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırma nitel araştırma yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırma, veri toplama yöntemi olarak gözlem, görüşme vb. veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı ve araştırma kaynağının yerinde, doğal ortamında nitel olarak takip edildiği bir yöntemdir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Nitel araştırma yaklaşımı ile yapılan çalışmalarda toplumsal gerçekliğin ve insanların davranışlarının sebeplerinin ne olduğu anlamaya çalışılır (Gürbüz ve Şahin, 2018).

3.2. Araştırmanın Deseni

Bu araştırma nitel araştırma desenlerinden olgubilim deseni kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Olgubilim deseni az çok bildiğimiz ama derinlemesine bilgi sahibi olmadığımız olguları mercek altına alır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Olgubilim (fenomenoloji), günlük tecrübelerimizin ne ifade ettiği veya tabiatı hakkında derinlemesine bir anlayış elde etmeyi hedefler (Patton, 2014). Olgubilim deseninin amacı tecrübenin özüne inmektir (Saban ve Ersoy, 2016).

3.3. Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu Kahramanmaraş ili Pazarcık ilçesinde veli ilgisinin az olduğu okullarda görev yapan 12 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır.

Çalışma grubu, amaçlı örneklem yöntemlerinden kritik durum örnekleme tekniği kullanılarak belirlenmiştir. Araştırılan konu açısından araştırmacılara en fazla bilgiyi verecek olan örneklem grubunu seçme tekniğine kritik durum örnekleme tekniği denir. Kritik durum örnekleme tekniği, bir durum ya da olay seçtiğimiz bu örneklem grubunda oluyorsa her yerde oluyordur ya da tam tersi burada olmuyorsa hiçbir yerde olmuyordur, şeklinde tanımlanabilir (Patton, 2014). Bu örneklem tekniği, diğer durumlar için bilginin en üst seviyede erişilebilir olduğu örneklem yöntemidir (Creswell, 2013).

Tablo 1. Çalışmaya Katılan Öğretmenlere İlişkin Demografik Veriler

		f	%
Cinsiyet	Erkek	8	67
	Kadın	4	33
	Toplam	12	100
Yaş	26-30	4	33
	31-35	5	42
	36 ve üzeri	3	25
	Toplam	12	100
Görev Yapılan Okul Sayısı	1	1	8
	2	1	8
	3	6	50
	4	1	8
	5 ve üzeri	3	25
	Toplam	12	100

Mesleki Kıdem			
	4 yıl ve altı	1	8
	5-9 yıl	6	50
	10-15 yıl	2	17
	16-20 yıl	1	8
	21 ve üzeri	2	17
	Toplam	12	100

Çalışmaya katılan öğretmenlerin cinsiyet dağılımına bakıldığında %67'sinin erkek ve %33'ünün kadın olduğu görülmektedir. Çalışmaya katılan öğretmenlerin yaşlarına göre dağılımına bakıldığında %33'ü (4 öğretmen) 26-30 yaş; %42'si (5 öğretmen) 31-35 yaş ve %25'i (3 öğretmen) ise 36 ve üzeri yaş olduğu görülmektedir. Çalışmaya katılan öğretmenlerin görev yapmış olduğu okul sayıları dağılımına bakıldığında %8'inin (1 öğretmen) sadece 1 okulda çalıştığı; %8'inin (1 öğretmen) 2 farklı okulda çalıştığı; %50'sinin (6 öğretmen) 3 farklı okulda çalıştığı; %8'inin (1 öğretmen) 4 farklı okulda çalıştığı ve %25'inin (3 öğretmen) ise 5 ve üzeri farklı okulda çalıştığı görülmektedir. Çalışmaya katılan öğretmenlerin mesleki kıdem dağılımına bakıldığında ise %8'inin (1 öğretmen) 4 yıl ve altı; %50'sinin (6 öğretmen) 5-9 yıl; %17'sinin (2 öğretmen) 10-15 yıl; %8'inin (1 öğretmen) 16-20 yıl ve %17'sinin (2 öğretmen) 21 ve üzeri yıl olduğu bir dağılım gözükmemektedir. Araştırmaya katılan öğretmenler K1, K2, K3, K4, ... ve K12 şeklinde kodlanmıştır.

3.4. Araştırmacıların Rolü

Birinci araştırmacı üniversiteye geçmeden önce 3,5 yıl kadar Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda okul yöneticiliği ve sınıf öğretmeni olarak görev yapmıştır. Bu süre zarfında birçok velinin yeteri kadar ilgili olmadığını tecrübe edinen araştırmacı böyle bir çalışma yapmaya karar vermiştir.

Diğer araştırmacı ise 10 yıldır sınıf öğretmenliği yapmaktadır. Görev süresince hem merkez okulda hem köy okullarında çalışmıştır. Çalışmış olduğu bazı yerlerde velilerin ilgili bazılarında ise ilgisiz olduğunu gözlemlemiştir. Bu durumun öğrenciyi, öğretmeni, eğitim- öğretim sürecini etkilediğini fark etmiştir ve bu konuda araştırma yapma gereği duymuştur.

3.5. Verilerin Toplanması ve Analizi

Bu çalışma yüz yüze yapılan yarı yapılandırılmış görüşme tekniğiyle gerçekleştirilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği, soruların önceden hazırlandığı ancak daha ayrıntılı bilgi almak adına görüşme sırasında anlık sorularında sorulduğu görüşme tekniğidir (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle çözümlenmiştir. Betimsel analizde amaç, elde edilen verilerin belirli bir çerçeve içerisinde işlenerek, gerekli tanımlama ve yorumlamaların yapılarak sunulmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından hazırlanan ve 6 maddelik açık uçlu sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formuyla elde edilmiştir. Görüşme soruları oluşturulurken konuyla ilgili alan taraması yapılmıştır. Ayrıca sorular uzman görüşü alınarak oluşturulmuştur.

4. BULGULAR

Bu araştırmanın sınıf öğretmenlerinin veli ilgisizliği ile ilgili görüşlerini derinlemesine incelemek ve velilerin ilgisini artırmaya yönelik çözüm önerileri ortaya koymak amacıyla yürütülmüştür.

Çalışmaya katılan öğretmenlere ilk olarak “Veli ilgisizliğini nasıl tanımlıyorsunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Öğretmenlerin bu soruya vermiş oldukları yanıtlarla ilgili kodlamalar Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Öğretmenlerin “Veli İlgisizliği” Kavramının Tanımına İlişkin Algıları

No	Kod	f	%	Örnek Alıntı
1	Umursamazlık	6	50	“Velisi olduğu öğrenciyi ve problemlerini görmezden gelip, umursamama durumuna veli ilgisizliği denir.” (K12)
2	Çaba göstermeme	4	33	“Velinin eğitime ve kendi çocuğuna olan çabasıdır.” (K6)
3	Okulu gereksiz görme	1	8	“Veli ilgisizliği anne babanın çocuğuna karşı okul olgusunu hayatın içinde önemli görmemesinden kaynaklanan duyarsızlık durumudur.” (K11)
4	Zaman ayırmamak	1	8	“Öğrenciyi yeteri kadar zaman ayırmamak olarak tanımlarım.” (K2)
Toplam		12	100	

Çalışma grubundaki öğretmenlerin birinci soruya verdikleri cevaplarla ilgili kodlara bakıldığında 6 öğretmenin “umursamazlık”, 4 öğretmenin “çaba göstermeme”, 1 öğretmenin “okulu gereksiz görme” ve 1 öğretmenin de “zaman ayırmama” şeklinde cevap verdiği görülmektedir.

Çalışmaya katılan öğretmenlere ikinci olarak, “İlgisiz veliyi neye benzetirsiniz? sorusu yöneltilmiştir. Öğretmenlerden “İlgisiz veli ..... gibidir. Çünkü .....” cümlesinde boş bırakılan yerleri tamamlamaları istenmiştir. İlgisiz velinin neye benzetildiği “gibidir” kelimesiyle belirlenmiş, “çünkü” ile metafora yüklenen anlamlar ortaya çıkarılmıştır. Öğretmenlerin bu soruya verdikleri cevaplarla ilgili metaforlar Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3. Öğretmenlerin “İlgisiz Veli” Kavramına İlişkin Metaforik Algıları

No	Metaforlar	No	Metaforlar
1	Bozuk Sacayağı (K1)	7	Çok Bilmiş (K7)
2	Boş Tablo (K2)	8	Heves Emici Sülük (K8)
3	Hastasıyla İlgilenmeyen Doktor (K3)	9	Sıfır (K9)
4	Yuvarlanan Kar Topu (K4)	10	Yabancı (K10)
5	Sarhoş Şoför (K5)	11	Zarar (K11)
6	Mağara Adamı (K6)	12	Üzüntü (K12)

Çalışmaya katılan öğretmenlerin ilgisiz veliyle ilgili metaforik algıları çeşitlilik göstermektedir. Bazı öğretmenlerin verdikleri cevaplar şu şekildedir:

“İlgisiz veli bozuk sacayağı gibidir. Çünkü eğitimin temel paydaşlarından.” (K1)

“İlgisiz veli mağara adamı gibidir. Çünkü sadece çocuğunu besler, ona sevgi ve ilgi göstermez.” (K6)

“İlgisiz veli heves emici sülük gibidir. Çünkü öğretmenin bütün eğitim hevesini yok eder.” (K8)

Çalışmaya katılan öğretmenlere üçüncü olarak, “İlgili veliyi neye benzetirsiniz? sorusu yöneltilmiştir. Öğretmenlerden “İlgili veli ..... gibidir. Çünkü .....” cümlesinde boş bırakılan yerleri tamamlamaları istenmiştir. İlgili velinin neye benzetildiği “gibidir” kelimesiyle belirlenmiş, “çünkü” ile metafora yüklenen anlamlar ortaya çıkarılmıştır. Öğretmenlerin bu soruya verdikleri cevaplarla ilgili metaforlar Tablo 4’te gösterilmiştir.

Tablo 4. Öğretmenlerin “İlgili Veli” Kavramına İlişkin Metaforik Algıları

No	Metaforlar	No	Metaforlar
1	Perçin (K1)	7	Temizlik (K7)
2	Resim Boyası (K2)	8	Probiyotik (K8)
3	Bahçıvan (K3)	9	Hızır (K9)
4	Elmas (K4)	10	Kitap (K10)
5	Anahtar (K5)	11	Navigasyon (K11)
6	Saygı (K6)	12	Arkadaş (K12)

Çalışmaya katılan öğretmenlerin bazılarının ilgili veli kavramına ilişkin metaforlarıyla ilgili cevapları şu şekildedir:

“İlgili veli bahçıvan gibidir. Çünkü çocuğun her türlü ihtiyacıyla, bakımıyla ilgilenir.” (K3)

“İlgili veli probiyotik gibidir. Çünkü probiyotiğin bağımsızlığı desteklediği gibi o da çocuğunu destekler.”(K8)

“İlgili veli navigasyon gibidir. Çünkü çocuğuna yol gösterir.” (K11)

Çalışmaya katılan öğretmenlere dördüncü olarak “Velisi ilgili olan öğrencilerle, velisi ilgisiz olan öğrenciler arasında farklılık var mıdır? Neden?” sorusu yöneltilmiştir. Öğretmenlerin bu soruya vermiş oldukları yanıtlarla ilgili kodlamalar Tablo 5’te gösterilmiştir.

Tablo 5. Öğretmenlerin Velisi İlgili olan Öğrencilerle İlgisiz Olan Öğrenciler Arasındaki Farklara İlişkin Algıları

No		f	%	Örnek Alıntı
1	Farklılık vardır.	12	100	“Tabi ki ilgili velinin çocuğu ile ilgisiz velinin çocuğu arasında çok fark vardır. Bu fark en başta ders admadır. İlgili olan ailenin çocuğu açık ara farkla bunu derslerinde gösterir. Ama bu fark sadece ders adına geçerli değildir her yönüyle kendini hissettirir; çocuğun konuşmasıyla, arkadaşlarıyla iletişimiyle, öğretmeniyle iletişimiyle, kendine olan güvenle, toplum karşısında konuşabilmesiyle, okullarda farklı aktivitelere katılmasıyla, temizliğiyle düzeniyle... Kısaca her şeyiyle kendini fark ettirir.” (K3)
2	Farklılık yoktur.	0	0	
Toplam		12	100	

Çalışma grubunda bulunan öğretmenlerin 4. soruya vermiş oldukları cevaplarla ilgili kodlara bakıldığında bütün öğretmenler velisi ilgili olan öğrencilerle, velisi ilgisiz olan öğrenciler arasında fark olduğunu söylemişlerdir. Neden olarak ise, “ders başarısı, iletişim, özgüven, sosyallik, temizlik ve düzen” olarak belirtmişlerdir.

Çalışmada yer alan öğretmenlere beşinci olarak “Veli ilgisizliğinin nedenleri nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Öğretmenlerin bu soruya vermiş oldukları yanıtlarla ilgili kodlar Tablo 6’da gösterilmiştir.

Tablo 6. Öğretmenlerin Veli İlgisizliğinin Nedenlerine İlişkin Algıları

No	Kod	f	%	Örnek Alıntı
1	Maddi problemler	8	27	“Ekonomik durum çok etkili. Parasızlık, geçim sıkıntısı.” (K4)
2	İş yoğunluğu	6	20	“Velinin çalışması ve çocuğuna zaman ayıramaması. Çok yoğun şekilde çalışan anne babalar var.”(K7)
3	Kalabalık aile yapısı	5	17	“Veli ilgisizliğinin birçok sebebi olabilir. Ama benim gördüğüm kadarı ile en önemli sebep kalabalık aile yapısıdır.” (K2)
4	Eğitim seviyesi	5	17	“Veli ilgisizliğinin birçok nedeni vardır tabi ki. Bunların başında; cahillik, boş vermişlik, geri kafalılık, okuma yazması olmamak, çok çocuk sayısı buna bağlı olarak geçim sıkıntısı, okuyup da ne yapacak baba mesleğine devam etsin düşüncesi gelmekte.” (K5)
5	Umursamazlık	4	13	“Bazı veliler çocuğum okusa ne fark edecek okumasa ne fark edecek düşüncesindedir. Çocuğun eğitimi umurlarında bile değil.” (K3)
6	Parçalanmış aile yapısı	2	7	“Anne babası boşanmış ailelerin öğrencileri çok zorlanıyor. Çünkü parçalanmış ailede yaşayan çocuklarla ebeveynler yeterince ilgilenemiyor.” (K11)
Toplam		30	100	

Çalışma grubundaki öğretmenlerin 5. soruya verdikleri cevaplarla ilgili kodlara bakıldığında 8 öğretmenin “maddi problemler”, 6 öğretmenin “iş yoğunluğu”, 5 öğretmenin “kalabalık aile yapısı”, 5 öğretmenin “eğitim seviyesi”, 4 öğretmenin “umursamazlık” ve 2 öğretmenin ise “parçalanmış aile yapısı” şeklinde cevap verdiği görülmektedir.

Çalışmaya katılan öğretmenlere 6.olarak “Veli ilgisini artırmak için neler yapılabilir?” sorusu yöneltilmiştir. Öğretmenlerin verdikleri yanıtlara ilişkin kodlar Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7. Öğretmenlerin Veli İlgisinin Arttırılması Hakkında Görüşleri

No	Kod	f	%	Örnek Alıntı
1	Eğitici toplantılar	5	25	Sorumluluk ve eğitimin ehemmiyeti için bilgilendirici toplantı, konferans veya eğitimler yapılabilir.” (K5)
2	Çocuk sayısı	4	20	“Her aile bakabileceği kadar çocuk dünyaya getirmeli ve her çocukla ilgilenmelidir. Bu nedenle gerekli bilgilendirme çalışmaları yapılmalıdır.” (K4)
3	Ev ziyaretleri	4	20	“Veli okula gelmiyorsa veliyi kesinlikle ziyaret etmek, onunla iletişime geçmek gerek.” (K10)
4	İletişim	3	15	“Veli ile öğretmen diyalogu iyi tutulmaya çalışılmalıdır. Çünkü veli çocuğuyla ilgili bir sıkıntısı olduğunda çekinmeden öğretmenini arayabilmelidir. İletişim çok önemlidir.” (K12)
5	Kurslar	2	10	“Velinin ilgisinin arttırılması için öncelikle okuma yazma bilmeyenler için okuma yazma kursu açılmalıdır.” (K1)
6	Hediyeler	1	5	“Hatta veliler genelde birbirlerinden etkilendikleri için okulda ilgili velilere karşı olumlu bir etkinlik yapılmalı ve hediye verilmelidir bence bu daha etkili olur çünkü veliler birbirlerinden göyerek daha iyi etkilenirler.” (K9)
7	Ülke çapında yönlendirici projeler	1	5	“Velilere eğitimin sadece okulla sınırlı olmadığını kendilerini eğitime dâhil etmedikleri sürece çocuklarının istenilen seviyeye gelemeyeceğinin bilincini aşlamak gerekiyor. Bunun da sosyal Medya kanallarıyla Türkiye çapında önemli insanların değer vereceği kişilerin oluşturacağı projelerle sağlanabileceğini düşünüyorum.” (K8)
Toplam		20	100	

Çalışma grubundaki öğretmenlerin 6. soruya verdikleri cevaplarla ilgili kodlara bakıldığında 5 öğretmenin “eğitici toplantılar”, 4 öğretmenin “çocuk sayısı”, 4 öğretmenin “ev ziyareti”, 3 öğretmenin “iletişim”, 2 öğretmenin “kurslar”, 1 öğretmenin “hediyeler” ve 1 öğretmenin ise “ülke çapında yönlendirici projeler” şeklinde cevap verdiği görülmektedir.

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Nitel araştırma yaklaşımı altında yürütölen bu çalıştırmada sınıf öğretmenlerinin veli ilgisizliğı ile ilgili görüşleri incelenmiştir.

Araştırmada veli ilgisizliğı kavramının tanımıyla ilgili; 1) umursamazlık, 2) çaba göstermeme, 3) okulu gereksiz görme ve 4) zaman ayırmamak sonucuna ulaşılmıştır. Kavramla ilgili literatür incelendiğinde veli ilgisizliğı kavramını tanımlayan bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Çalışmaya katılan katılımcıların, veli ilgisizliğı ile önemsememe kavramını bir tuttuğı söylenebilir.

Katılımcıların ilgisiz veli kavramına ilişkin metaforları incelendiğinde, ilgisiz velilerin eğitimi engelleyici rol üstlendikleri sonucuna varılmıştır. Nitekim konuyla ilgili literatür bakıldığında Neslitürk, Çamlıbel Çakmak ve Asar’ın (2014) yaptığı çalıştırmaya katılan 112 öğretmen 101 geçerli metafor üretmiş olup, engelleyici rol üstlenen veli (27 metafor) ilk sırada yer almıştır. Bunlara dayanarak velilerin eğitimin temel taşlarından birisi olduğu söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin ilgili veli kavramına ilişkin metaforlarına bakıldığında öğrencilerin eğitim ve öğretiminde en önemli destekleyicisinin veli olduğu sonucuna varılmıştır. Bununla ilgili literatür incelendiğinde ailelerin ilgisinin öğrenci başarısındaki en önemli etken olduğu belirtilmiştir (Ünal, Yıldırım ve Çelik, 2010). Nitekim öğrenci başarısında veli ilgisinin hayati önemi vardır, denilebilir.

Katılımcıların tamamı velisi ilgili olan öğrencilerle, velisi ilgisiz olan öğrenciler arasında fark olduğunu belirtmişlerdir. Bu farkların başında ders başarısı gelmektedir. Konuyla ilgili literatür tarandığında, Klein ve Ballantine (1999) yapmış olduğu çalıştırmada ebeveynlerin çocuğun eğitimine ilgi göstermesi onların geleceğine yatırım yapmaktır, sonucuna ulaşmışlardır. Yine başka bir araştırma sonucuna göre ise öğrenci başarısızlığının en önemli nedeni velilerin ilgisizliğı gösterilmiştir (Altun, 2009).

Araştırmaya katılan öğretmenler veli ilgisizliğinin nedenlerini; 1) maddi problemler, 2) iş yoğunluğu, 3) kalabalık aile yapısı, 4) eğitim seviyesi, 5) umursamazlık ve 6) parçalanmış aile yapısı şeklinde

sıralamışlardır. İlgili literatür tarandığında yapılan araştırmaların birbirini destekler nitelikte olduğu görölmektedir. Babaoğlan, Çelik ve Nalbant 'ın (2018) yaptığı araştırmada, veli ilgisizliğinin nedenleri arasında 1) velilerin eğitimi gereksiz görmeleri, 2) aile içi huzursuzluklar,3) maddi yetersizlik, 4) eğitimsizlik unsurlarının olduğunu belirtmiştir. Bunlara dayanarak velilerin eğitiminin çocuğun eğitimiyle doğru orantılı olduğu söylenebilir. Maddi durumu kötü olan velilerin kaygılarının fazla olduğu, bu nedenle ilgisinin öğrenciden ziyade geçim derdine yönelik olduğu söylenebilir.

Katılımcılar son olarak veli ilgisini artırmak için; 1) eğitici toplantılar, 2) çocuk sayısı, 3) ev ziyaretleri, 4) iletişim, 5) kurslar, 6) hediyeler ve 7) lke çapında yönlendirici projeler şeklinde çözüm önerilerinde bulunmuşlardır. Veli ilgisini artırmak için yapılması gerekenlerle ilgili literatür incelendiğinde; Dam (2008) yaptığı araştırmada veli toplantılarının sıradanlıktan çıkarılması ve bilime dayalı, eğitici olması gerektiği sonucuna ulaşmıştır. Bunun dışında velilerin evlerinde ziyaret edilmesinin önemli olduğu belirtilmiştir (Kunt ve Porsuk, 2010). Ayrıca Flynn (2007) araştırmasında sınıf öğretmenlerinin veli ilgisini artırmanın anahtarı olduğunu, öğretmenlerin velilerle işbirliği yapmaları gerektiğini söylemiştir. Bir diğer araştırmada ise evde ziyaret edilen veli kendisini daha değerli hissetmekte; okula ve çocuğun eğitimine ilgisi artmaktadır. Dolayısıyla ziyaret sonrasında çocukların devamsızlıkları azalmakta, okuma becerileri ve başarıları artmaktadır sonucuna ulaşılmıştır (Sheldon & Jung, 2015). Başka bir araştırmaya göre ise veli ilgisini artırmak için yapılması gerekenler; 1) veliler arasında ayırım yapmamak, 2) velilerden para istememeye özen göstermek ve onların meslek ve yeteneklerine göre okula fayda sağlayacağını dikkate almak, 3) okulun yalnızca öğrencileri eğitmek için olmadığını, aileler içinde eğitim yuvası olduğunu unutmamak ve bu erevde çalışmalar yapmak, 4) ailelere otoriter davranışlarda bulunulup, nasihat vermekten ziyade öğrenci gelişimiyle ilgili daha yapıcı tavırlarla işbirliğine gitmek, 5) toplantıları daha geniş ve kalabalık olmayan ortamlarda yapmak, 6) toplantı içeriklerinin zenginleştirilmesi, 7) okula yönelik önyargıları kırmak için toplantılarla ilgili rehberlik servisinden ve uzman eğitimcilerden görüşler almak, 8) sadece başarılı öğrenci velileriyle değil, başarısız öğrenci velileriyle de çocuğunun başarısız olacağı inancını kırmak adına iletişimde bulunmak, ailelerin umutsuzluğa düşmelerini engellemeye çalışmak, 9) aşırı resmiyetten kaçınmak, okula gelen velilerin kendilerini rahat ve değerli hissetmelerini sağlamak, 10) toplantıda konuşulacak maddeleri velilere önceden bildirmek, 11) toplantılarda alınan kararların takibini yapmak ve veliyi bilgilendirmek ve 12) velinin okula karşı iletişimi ve ilgisini artırmak için planlı, sabırlı ve fedakâr olmak şeklinde sıralanmıştır (Aslanargun, 2007). Yapılan araştırma literatürdeki araştırmaları destekler niteliktedir.

Araştırma sonucunda elde edilen verilere dayanarak şu önerilerde bulunulmuştur;

- 1- Velilerin öğrencinin eğitimine ve okula ilgisi artırılmalıdır. Bu doğrultuda okulu sevdirecek aktiviteler yapılmalıdır.
- 2- Velilere okulun ne kadar önemli olduğu anlatılmalıdır.
- 3- Velilerden maddi beklenti içine girilmemelidir.
- 4- Veli ilgisizliğinin kaynağı bulunmalı ve sorun ortadan kaldırılmaya çalışılmalıdır.
- 5- Her veliye değer verilmeli ve veliler arasında ayırım yapılmamalıdır.
- 6- lke çapında okulun ve eğitimin önemi hakkında tüm ailelere rehberlik ve destek eğitimleri verilmelidir.
- 7- Velilerin katılabileceği kültürel faaliyetler daha sık yapılmalıdır.
- 8- Tüm ailelere bir çocuğun, dünyayı kurtarabileceği gibi, yokta edebileceği anlatılmalı ve hangisini tercih edeceğimizin bizim ilgi ve alakamıza bağlı olduğu anlatılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Alkan, E. Ö. (2018). Aile Parçalanmasının Çocuğun Okul Başarısına Etkisi: Trabzon Örneği. *Karadeniz Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 4(5), 167-225.
- Altun, S. A. (2009). İlköğretim Öğrencilerinin Akademik Başarısızlıklarına İlişkin Veli, Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin İncelenmesi. *Ilkogretim Online*, 8(2).
- Aslan, G. (1994). İlkokul öğrencilerinin başarı ve başarısızlıklarında aile faktörü. *Unpublished master's thesis, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara*.
- Aslanargun, E. (2007). Okul-Aile İşbirliği ve Öğrenci Başarısı Üzerine Bir Tarama Çalışma. *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(18), 119-135.
- Aslanargun, E., Avcı, H., Avcu, A., Dönmez, S. A., İpek, K. & Nair, E. (2004). Velilerin Okula Yönelik İlgi Yetersizliklerinin Sebepleri, Bilecik: Pazaryeri İlçe Milli Eğt. Md. Yay.
- Axford, N., Berry, V., Lloyd, J., Moore, D., Rogers, M., Hurst, A., ... & Minton, J. (2019). How Can Schools Support Parents' Engagement in their Children's Learning? Evidence from Research and Practice.
- Babaoğlan, E., Çelik, E. & Nalbant, A. (2018). İdeal öğrenci velisi üzerine nitel bir çalışma. *e-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 9(1), 51-65.
- Başaran, S. & Koç, F. (2001). Ailenin Çocuğun Okuldaki Eğitimine Katılım Sorunları ve Katılımın Sağlanabilmesi için Alternatif Bir Model, EARGED, Ankara.
- Bilgin, M. (1990). Ankara Merkez İlçelerindeki Ortaokullarda Okul ve Aile İşbirliği ve Sorunları, (Yayınlanmamış Doktora Lisans Tezi). Ankara: Ankara Üniv. SBE.
- Brooks, T. O. N. (2009). Measuring parent involvement in relation to student achievement (Doctoral dissertation, Lindenwood University).
- Creswell, J. W. (2013). *Nitel Araştırma Yöntemleri: Beş Yaklaşım Göre Nitel Araştırma ve Araştırma Deseni (3. Baskıdan Çeviri)*. (Çeviri Editörleri: M. Bütün & S. B. Demir). Ankara: Siyasal Yayın Dağıtım.
- Çakmak, Ö. Ç., Neslitürk, S., & Asar, H. (2014). Okul Öncesi Öğretmenlerinin "Veli" Kavramına İlişkin Metaforik Algıları. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (18), 679-712.
- Doğan, E. (1995). Ankara Merkez İlçelerindeki İlköğretim Okullarında Okul-Aile İletişiminin Engelleri (Yayınlanmamış, Yüksek Lisans Tezi) H.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 11.
- Erdoğan, M. Y. (2007). Ana Baba Tutumları ve Öğretmen Davranışları İle Öğrencilerin Akademik Başarıları Arasındaki İlişkiler. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (14), 33-46.
- Ertem, H. Y. & Gökalp, G. (2020). Velilerin Okul İklimi ve Veli Katılımı Algılarının Velilerin Eğitim Durumu ve Çocuklarının Öğrenim Kademesine Göre İncelenmesi *Parents' Perceptions of School Climate and Parent Involvement in terms of Education Levels of Parents and Grade of Their Children*. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35(1), 78-91.
- Flynn, G. V. (2007). Increasing parental involvement in our schools: The need to overcome obstacles, promote critical behaviors, and provide teacher training. *Journal of College Teaching & Learning (TLC)*, 4(2).
- Gürbüz, S. & Şahin, F. (2018). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri (5.Baskı)*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Jaiswal, S. K. & Choudhuri, R. (2017). A review of the relationship between parental involvement and student's academic performance. *International journal of Indian psychology*, 4(3), 110-123.

Klein, H. & Ballantine, J. H. (1999). For parents particularly: Getting involved in our children's education. *Childhood Education*, 75(3), 170-171.

Kunt, M. & Porsuk, A.(2010). Denizli Merkez İlköğretim Okullarındaki Okul Aile İlişkilerinde Karşılaşılan Sorunlar Üzerine Yönetici Görüşleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(31), 203-218.

Oğan, M. (2000). Okul, Okul-Aile Birliği ve Velilerin Eğitim Beklentisi. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü.

Patton, M. Q. (2014). *Nitel Araştırma Ve Değerlendirme Yöntemleri* (3. Baskıdan Çeviri, Çeviri Editörleri: M. Bütün & S.B. Demir.). Ankara: Pegem Akademi.

Saban,A. & Ersoy, A.(2016). *Eğitimde Nitel Araştırma Desenleri (1.Baskı)*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Saraçoğlu, M. (2002). Etkin Sınıf Yönetimi, Öğrenci-Öğretmen-Veli Üçgenini Sınıf Yönetimine Etkisi.(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kütahya: DÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Sheldon, S. B. & Jung, S. B. (2015). The family engagement partnership: Student outcome evaluation. *Baltimore: Johns Hopkins University*.

Suskınd, D. (2019). *Otuz Milyon Kelime: Çocuğunuzun Beynini Geliştirin (8. Baskı)*. Ankara: Buzdağı Yayınevi.

Şengönül, T. (2019). Anne-Baba İlgisinin Çocukların Okul Başarısı Üzerindeki Etkisi. *Celal Bayar University Journal of Social Sciences/Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(4).

Ünal, A. Yıldırım, A. & Çelik, M. (2010). İlköğretim okulu müdür ve öğretmenlerinin velilere ilişkin algılarının analizi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (23), 261-272.

Üstün, A. (2006). Eğitimin yönetsel temelleri. Şule Erçetin ve Necmettin Tozlu (Ed.). *Eğitim Bilimine Giriş* içinde (ss. 201-217). Ankara: Hegem Yayınları.

Üstün, A. (2014). Ekonomik yapı ve eğitim ilişkisi. Cevat Celep (Ed.). *Eğitim Bilimine Giriş* içinde (ss. 261-289). Ankara: Anı Yayıncılık.

Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2018). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (11.Baskı)*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

İnternet Kaynakları

<https://www.gmka.gov.tr/>

www.hurriyet.com.tr

<http://odsgm.meb.gov.tr>

<https://www.oecd.org>

www.memurlar.net

www.sozluk.gov.tr